

Forfatter: Kierkegaard, Søren

Titel: Johannes Climacus eller De Omnibus dubitandum est

Citation: Kierkegaard, Søren: "Johannes Climacus eller De Omnibus dubitandum est", i Kierkegaard, Søren: *Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 15*, Søren Kierkegaard Forskningscenteret 2012 . Onlineudgave fra Søren Kierkegaards Skrifter: <https://tekster.kb.dk/text/sks-jc-txt-shoot-ide2b5fdd5-564d-47c2-ac2c-9e8901ac0060.pdf> (tilgået 27. juli 2024)

Anvendt udgave: Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 15

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.
[Læs CC0-erklæringen](#)

a. Om det var ved et Tilfælde, at den nyere Philosophie var begyndt med Tvivl?

Her spurgte han, om det var ved et saadant Tilfælde som det, ved hvilket Purpuret blev opdaget; hvilket Tilfælde jo havde den Beskaffenhed, at det i al Evighed vedblev at være et Tilfælde. Forholdt det sig saaledes, da indeholdt den Sætning, at den nyere Philosophie begynder med Tvivl, en historisk Tilfældighed, hvoraf Intet kan slottes hverken med Hensyn til en foregaaende eller en efterfølgende Philosophie, eller til Philosophien i Almindelighed, ligesaa lidet som man, af hvad der hændte hiin Hund, turde slutte at enhver Hund maatte opdage Purpuret. Hvis det forholdt sig saaledes, da indeholdt hiin Sætning en blot historisk Beretning, men kom da i Modsigelse med den første Sætning, at Philosophien begynder med Tvivl, forsaavidt som, naar disse Sætninger sammenstilledes deraf vilde fremgaae, at det Væsentlige var skeet paa en tilfældig Maade.

Han spurgte dernæst, om det Tilfælde, ved hvilket den nyere Philosophie kom til at begynde med Tvivl, maaskee var af den Beskaffenhed, at det skjulte en Nødvendighed i sig, der i næste Øieblik forklarede det Tilfældige; om hiint Tilfælde var af samme Beskaffenhed som det Tilfælde, ved hvilket Newton opdagede Loven for Faldet; thi uagtet det var et Tilfælde, forklarede dog den opdagede Lov i næste Øieblik Tilfældet selv som en Nødvendighed. Det var da i saa Fald kun tilsyneladende, i ufuldkommen historisk Forstand saa, at den nyere Philosophie ved et Tilfælde var begyndt med Tvivl, da den i samme Øieblik maatte opdage Nødvendigheden af, at den var begyndt saaledes. For den nyere Philosophie som et historisk Aktstykke kunde denne Nødvendighed endnu ikke opdages, da den nyere Philosophie endnu ikke var afsluttet. Opdagedes da denne Nødvendighed, saa maatte det være i evig Forstand, fordi den nyere Philosophie var Philosophien overhovedet. Denne Opdagelse vilde da være afgjørende for enhver Fremtid, og tilbagevirkende paa enhver Fortid med Hensyn til Spørgsmaalet om Philosophiens Begyndelse. Forsaavidt var da hiin Sætning undergaaet en Forvandling, hvorved den blev identisk med den første Sætning.